

ПАРТНЕРСТВО «НОВА ОСВІТА»
ІНСТИТУТ ОСВІТНЬОЇ ТА МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
НАУКОВО-УЧБОВИЙ ЦЕНТР ПРИКЛАДНОЇ ІНФОРМАТИКИ

VI ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
ЗАОЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ

Миколаїв

УДК 37(470+571)(063) (Укр)

ББК 74

A43

*До збірки увійшли матеріали робіт (тези доповідей, статті),
надані згідно з вимогами, що були заявлені на конференцію.*

*Роботи друкуються в авторській редакції, мовою оригіналу.
Відповідальність за зміст поданих матеріалів несуть автори.
Претензії до організаторів не приймаються.
При передруку матеріалів посилання обов'язкове.*

Актуальні проблеми педагогічної науки [Текст]: Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної заочної конференції «Актуальні проблеми педагогічної науки» (м. Миколаїв, 14-15 березня 2014 р.) / Партнерство «Нова Освіта» - Миколаїв.: 2014. - 100 с.

Збірник матеріалів конференції складається з 13 розділів, відповідно до робочих секцій: загальна педагогіка; інклюзивна освіта: актуальні питання вітчизняної теорії та практики; інноваційні процеси та педагогічні технології в освіті; інформаційні технології в освіті; історія освіти і педагогіки; педагогіка вищої школи; педагогіка загальноосвітньої школи; педагогіка професійної школи та середньої професійної освіти; педагогічна майстерність та професійний саморозвиток педагога; позашкільна педагогіка; система додаткової та дистанційної освіти; система освіти України; сімейна педагогіка.

Матеріали конференції рекомендуються учнівській молоді, молодим вченим, педагогічним працівникам, вчителям шкіл, викладачам училищ, коледжів, вузів та широкому колу науковців, які цікавляться питаннями сучасних тенденцій розвитку психолого-педагогічних знань.

Комп'ютерна верстка: А.В. Максимів
Шеф-редактор: Х.В. Зелінська

УДК 37(470+571)(063) (Укр)

© Усі права авторів застережені, 2014
© «Нова Освіта», 2014, оформлення

Підписано до друку 14.03.2014. Формат 60x84/16.
Віддруковано з готового оригінал-макету.
Папір офсетний. Друк цифровий. Гарнітура Candara.
Зам. № 22-35. Тираж 100 прим. Виходить змішаними мовами.

Виготівник. ФОП Москвін А.А. Поліграфічний центр «Copy Art».
69095, Запоріжжя, пр. Леніна, 109. Тел.: +38-063-212-11-11.
Партнерство «Нова Освіта»: e-mail: novaosvita@gmail.com; сайт: www.novaosvita.com.ua

Видання здійснене за експертної підтримки
Науково-учбового центру прикладної інформатики НАН України
03680, Київ-187, просп. Академіка Глушкова, 40.

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНА ПЕДАГОГІКА

Гавриш І.І.
Генезис добродійності у філософсько-педагогічній науці..... 6

2. ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ

Баняк К.О., Гієва Я.О.
Інклюзивна освіта: студентський погляд у майбутнє..... 9

3. ІННОВАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ТА ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ

Бережна Л.В.
Роль сучасного керівника та його взаємодія з колективом педагогів, щодо роботи в інноваційному середовищі.....12

Івацкич А.А.
Розвиток навичок читання та аудіювання на заняттях з другої іноземної мови (англійська) у студентів вищих навчальних закладах за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій... 15

4. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ

Заєва Н.В.
Використання інформаційних технологій на заняттях з предмету «Людина і світ».....18

Пугач В.Б.
La traduction automatique comme l'outil informatique dans une activite linguistique..... 21

Сівак В.М.
Використання інформаційних технологій на заняттях з креслення..... 24

Формальова С.В., Колодій І.М.
Школа-центр інформаційного освітнього простору дитини..... 27

Хижняк Т.Ю.
Проблема впровадження медіа як інформаційної технології в сучасний освітній процес.....30

5. ІСТОРІЯ ОСВІТИ І ПЕДАГОГІКИ

Довгалець Н.О.
Методи заохочення і покарання як основні виховні засоби.....34

Олінчук О.А.
Педагогічна майстерність вчителя у працях і. О. Синиці.....36

ПРОБЛЕМА ВПРОВАДЖЕННЯ МЕДІА ЯК ІНФОРМАЦІЙНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ В СУЧАСНИЙ ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС

Хижняк Тетяна Юріївна, викладач кафедри східних мов

Луганський національний університет імені Тараса Шевченка

Проблема швидкого поширення інформаційних технологій, зростання ролі інформації як соціальної категорії актуалізує необхідність упровадження медіа-освіти в контекст навчально-виховного процесу в загальноосвітній школі, інтеграції школярів у відкритий інформаційний простір. З одного боку, використання в навчанні медіа викликає інтерес учнів до предмета, який вивчається, і мотивацію їхнього навчання, з іншого, – формує вміння та навички роботи з різноманітними медіа-текстами, їхнього критичного мислення й таким чином сприяє творчому розвитку особистості учня, самоосвітній діяльності.

Сучасна освіта не може існувати без використання медіа. Робота 70% населення світу так чи інакше пов'язана зі створенням, опрацюванням та передаванням медіа-текстів. Більше 90% мешканців планети є активними користувачами масової інформації. Соціологічні дослідження показують, що за останні роки кількість сучасних школярів старших класів і студентів, які у вільний час читають книжки, неухильно зменшувалася (з 36% у 1989 р. до 16% у 2002 р.), у той же час настільки ж неухильно зростала кількість тих, хто дивиться телевізор (з 49% у 1989 р. до 83% у 2002 р.). Це говорить про те, що сталося безперечна переорієнтація молоді від друкованого тексту до аудіовізуального (екранного). Аудіовізуальний текст є основою створеної людиною віртуальної реальності. Вплив її на особистість дуже великий [4, с. 8].

Учням пропонується широкий вибір медійних джерел, і вони залучаються таким чином до процесу неперервної взаємодії з ними. За

результатами опитування В. Чудінової на запитання: „Що ти робив учора?“ російські підлітки назвали перегляд телебачення (68%) і відеофільмів (20%), комп'ютерні ігри та використання мережі Інтернет (33%), прослуховування музики (27%). І тільки 17% відмітили читання книг [5, с. 73]. Проведене нами у 2008 р. у м. Луганську опитування школярів (980 учнів старших класів) загалом показало подібні результати. Проте кількість українських підлітків, які читають книги та періодичні видання, становить ще менший відсоток (9%), знижений за рахунок набагато більшої кількості часу, що вони витрачають на комп'ютерні ігри. Згідно з останніми спостереженнями, відсоток усіх занять і навіть перегляду телевізійних програм та фільмів на цей час значно скорочується через більш поширене заняття в школярів – спілкування в соціальних мережах і робота з Інтернетом.

Отже, медіа з кожним роком відіграють усе більшу роль у житті людей і в освітньому процесі. Це свідчить, що дуже важливо навчити молоде покоління розрізняти віртуальну, створену на екрані, реальність і об'єктивну навколишнього світу. З огляду особливого впливу медіа на сучасну молоду аудиторію виникає актуальна проблема залучення різних медіа як інформаційної технології в навчально-виховний процес з метою підвищення рівня мотивації учнів, інтеграції їх до світового інформаційного простору та досягнення позитивних результатів їхнього навчання.

Один з найбільш авторитетних медіа-педагогів і теоретиків медіа Л. Мастерман обґрунтував сім причин пріоритетності й актуальності залучення медіа в навчально-виховний процес у сучасному світі: 1) значне поширення медіа й насиченість сучасних суспільств засобами масової інформації та комунікації; 2) ідеологічна важливість медіа та їхнього впливу як галузі промисловості на свідомість аудиторії; 3) швидке зростання кількості медіа-інформації, посилення механізмів керування нею та її поширенням; 4) інтенсивність проникнення медіа в головні демократичні процеси; 5) підвищення значущості візуальної комунікації й інформації в усіх

галузях; 6) необхідність навчання школярів/студентів з орієнтацією на відповідність майбутнім вимогам; 7) зростаючі національні та міжнародні процеси приватизації інформації [6, с. 5].

Досліджуючи важливість медіа для освітнього процесу, необхідно, насамперед, дати визначення цьому поняттю, розкласти його на складники, виокремити спектр його характеристик. Перш за все потрібно звернути увагу на такі особливості:

1) слово „медіа” є запозиченням з англійської мови й повинно розглядатися, зокрема й у контексті цієї мови;

2) „медіа” – це широке та містке поняття;

3) поняття „медіа” знаходиться в тісному зв'язку з іншими поняттями, такими як: „засоби масової інформації” (ЗМІ) та „засоби масової комунікації” (ЗМК);

4) терміни, що відбивають будь-яке явище або процес, пов'язаний з використанням медіа в системі сучасної освіти, будуть мати складник *медіа-* (наприклад: медіа-освіта, медіа-текст, медіа-технологія, медіа-педагогіка, медіа-психологія, медіа-компетентність, медіа-культура тощо).

Існує велика кількість формулювань поняття „медіа”.

О. Федоров, на наш погляд, цілком справедливо ототожнює поняття „медіа” з поняттям „ЗМК” та визначає медіа як засоби створення, запису, копіювання, тиражування, збереження, поширення, сприйняття інформації та обміну нею між суб'єктом та об'єктом [3, с. 11]. Фактично термін „медіа” – це англійська варіація українського терміна „засоби масової комунікації”.

Одну з перших спроб класифікації технічних засобів комунікації, зокрема технічних засобів навчання, здійснила М. Духовна, яка запропонувала розрізняти ці засоби за ознакою способу сприйняття інформації на візуальні (інформація сприймається органами зору), аудитивні (інформація сприймається органами слуху) та аудіовізуальні (інформація сприймається органами зору та органами слуху одночасно) [2, с. 24]. Спектр сучасних медіа можна також класифікувати за цими ознаками. До візуальних

медіа можна віднести пресу, фотографію, комп'ютерну графіку; до аудитивних – звукозапис; до аудіовізуальних – кінематограф, телебачення, відео, переважну більшість ресурсів Інтернету).

О. Федоров пропонує також класифікувати медіа й за іншими ознаками:

1) *за типом головного засобу передавання інформації* (преса, радіо, кіно, телебачення, відео, комп'ютерні мережі та ін.);

2) *за каналом сприйняття* (аудіо, відео, аудіовізуальні, знакові – текстові, графічні);

3) *за місцем використання* (індивідуальні, групові, масові, домашні, робочі, транспортні та ін.);

4) *за спрямуванням соціалізації* (ідеологічні, політичні, морально-виховні, пізнавально-навчальні, естетичні, екологічні, економічні);

5) *за цілями використання* (отримання інформації, освіта, спілкування, вирішення проблем, розвага, соціальне управління);

6) *за результатами впливу на особистість* (розвиток кругозору, самопізнання, самовиховання, самонавчання, самоствердження, самовизначення, соціалізація) [4, с. 12].

С. Гуділіна зауважує, що можна виділити такі дидактичні функції використання медіа у виховному процесі: 1) об'єднання наукової та художньої форм пізнання через графічні засоби; 2) практичне застосування знань у творчості; 3) навчання основам графічної грамотності; 4) розвиток проектного мислення; 5) вивчення, аналіз та використання світового художнього досвіду; 6) створення умов для самопізнання й саморозвитку учнів [1, с. 44].

На наш погляд, більш узагальнено соціально-виховні функції медіа сформулював О. Федоров, який вважає, що медіа виконують інформаційну, виховну, освітню, соціально-управлінську, рекреативну та релаксаційну функції.

Найбільш важливо розкрити особливості освітньої та виховної функції. Так, освітня функція – це повідомлення людям знань, які дозволяють оцінити

та впорядкувати відомості, отримані з інших джерел, й орієнтуватися у складному потоці інформації. Виховна функція полягає в передачі зразків життя, прикладів поведінки, у пропаганді цінностей, ставлень до світу, людей, до себе, у залученні до культури та мистецтва, до естетичних, правових, ідеологічних та інших норм сучасного суспільства. Виховний та освітній вплив медіа сьогодні співвідноситься або перевищує вплив традиційної контактної педагогіки.

Здійснення освітньої та виховної функцій і є головною метою використання медіа в освітньому процесі сучасних навчальних закладів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Гудилина С. И. Информация наш друг? / С. И. Гудилина // Учитель. – 1999. – № 2. – С. 44-49.
2. Духовна М. М. Технічні засоби навчання: навч. посіб. для пед. ін-тів та пед. училищ / М. М. Духовна. – К. : Вища шк., 1982. – 239 с.
3. Федоров А. В. Словарь терминов по медиаобразованию, медиапедагогике, медиаграмотности, медиакомпетентности / А. В. Федоров. – Таганрог : Изд-во Таганрог. гос. пед. ин-та, 2010. – 64 с.
4. Федоров А. В. Современное медиаобразование: интегративный подход / А. В. Федоров ; под ред. В. Т. Фоменко // Интегративный подход в психолого-педагогической подготовке современного учителя. – Ростов – Таганрог : Изд-во Таганрог. гос. пед. ин-та, 2010. – С. 7 – 14
5. Чудинова В. П. Дети и библиотеки в меняющемся мире / Чудинова В. П., Голубева Е. И., Михайлова А. И. – М. : Школьная библиотека, 2004. – 336 с.
6. Masterman L. Teaching the Media / L. Masterman. – London: Comedia Publish. Group, 1985. – 341 p.